

Súd: Okresný súd Brezno
Spisová značka: 4C/70/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6312210278
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Kekeňák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBR:2015:6312210278.3

Rozhodnutie

Okresný súd Brezno sudcom JUDr. Ondrejom Kekeňákom, PhD., v právnej veci navrhovateľa BL Telecom debt, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 45 535 108, zast. SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 36 862 711 proti odporcovi Q. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XXX, W., toho času na neznámom mieste, v konaní zast. opatrovníkom Mgr. Peter Zelenčík, pracovník Okresného súdu Brezno, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom Lúčna 2123/1, Partizánske, IČO: 42 305 675, zast. JUDr. Viliam Glézl, advokát so sídlom Nemčianska 25, Banská Bystrica, o zaplatenie 331,94 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi na účet navrhovateľa vedený v Tatra banke, a.s., č.ú. : XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX sumu vo výške 331,94 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 331,94 Eur od 28.01.2010 do zaplatenia, ako aj nahradiť trovy konania spočívajúce v súdnom poplatku zaplatenom za návrh na začatie konania vo výške 19,50 Eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 81,79 Eur, pričom trovy konania je povinný zaplatiť na účet advokáta zastupujúceho navrhovateľa vedený v Tatra banke, a.s., č.ú. : XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XXXXXXXXXXX, všetko do 30 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 16.11.2012 domáha voči odporcovi zaplatenia 331,94 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 331,94 Eur od 28.01.2010 do zaplatenia, ako aj priznania náhrady trov konania.

Svoj návrh odôvodnil v podstate tým, že odporca uzavrel s právnym predchodcom navrhovateľa zmluvu o pripojení v zmysle § 43 zákona č. 610/2003 Z.z. Predmetom zmluvy bolo poskytovanie elektronickej komunikačnej služby právnym predchodcom navrhovateľa odporcovi. Odporca sa zaviazal riadne odoberať službu a platiť za ňu riadne a včas poplatky dohodnuté v aktuálnom cenníku podľa zvoleného programu služieb a dodržiavať svoje povinnosti v súlade so zmluvou o pripojení a všeobecnými podmienkami.

Odporca bol povinný v prípade nedodržania zmluvných povinností voči právnemu predchodcovi navrhovateľa zaplatiť zmluvnú pokutu, ktorej výška bola dohodnutá v zmluve/dodatku o pripojení. Účelom dojednania o zmluvnej pokute bolo naplnenie funkcie zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody na strane právneho predchodcu, ktorá mu vznikla v dôsledku nesplnenia povinností odporcu zotrvať počas vymedzenej doby viazanosti v zmluvnom vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa. V uvedenom prípade je teda odporca sankcionovaný za nedodržanie konkrétne určených povinností, ktoré mu vyplývali zo zmluvy o pripojení, resp. z dodatku k zmluve o pripojení a všeobecných podmienok, v dôsledku čoho musela byť jej SIM karta/koncové zariadenie vypojené/á z prevádzky (došlo k prerušeniu poskytovania služieb poskytovaných prostredníctvom SIM karty/koncového zariadenia odporkyni).

Keby odporca splnil svoju povinnosť riadne a včas uhradiť cenu za poskytnuté služby, tak by prostredníctvom týchto platieb po dobu viazanosti postupne splnil svoj záväzok, ktorému zodpovedal proti záväzok právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť odporcovi mobilný telefón/koncové zariadenie, príp. program služieb podľa vlastného výberu za zľavnenú cenu.

Právny predchodca navrhovateľa vystavil odporcovi faktúru č. XXXXXXXXXXXX vo výške 331,94 Eur, ktorú odporca neuhradil.

Navrhovateľ nadobudol pohľadávku voči odporcovi vyúčtovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX vo výške 331,94 Eur na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 06.12.2011 medzi navrhovateľom ako postupníkom a spoločnosťou Slovak Telecom, a.s. ako postupcom. Uvedená zmluva a prílohy k nej sú evidované v registri tunajšieho súdu pod sp. zn. Spr. 188/2012.

Navrhovateľ k návrhu priložil zmluvu o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, dodatok k zmluve o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, dodací list XXXXXX zo dňa 14.07.2008, faktúru č. XXXXXXXXXXXX, overenie totožnosti účastníka pri uzatváraní zmluvných dokumentov so spoločnosťou T-V. B., a.s., faktúru č. XXXXXXXXXXXX, všeobecné obchodné podmienky spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. z 01.02.2009 a plnomocenstvo pre svojho právneho zástupcu.

Na základe výzvy súdu navrhovateľ zaplatil súdny poplatok za návrh na začatie konania vo výške 19,50 Eur.

Dňa 04.04.2013 bol súdu doručený návrh na vstup HLAS-u SPOTREBITEĽA, občianskeho združenia so sídlom J. Bánika 2009/2, Zvolen, IČO: 42 305 675 ako vedľajšieho účastníka na strane odporcu z dôvodu ochrany spotrebiteľských práv odporcu v konaní pred súdom.

Tunajší súd uznesením č.k. 4C/70/2013-30 zo dňa 08.04.2013 konanie prerušil do právoplatného skončenia konania o vyslovení nesúladu právneho predpisu, a to § 93 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. s Ústavou Slovenskej republiky, ktoré je vedené na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 8830/2013.

Podaním doručeným dňa 03.05.2013 podal vedľajší účastník odvolanie proti uzneseniu č.k. 4C/70/2013-30 zo dňa 08.04.2013. V podanom odvolaní vedľajší účastník požiadal krajský súd, aby napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

Tunajší súd uznesením č.k. 4C/70/2013-42 zo dňa 26.07.2013 ustanovil Mgr. Petra Zelenčika, súdneho tajomníka Okresného súdu Brezno, za opatrovníka odporcovi, ktorého pobyt sa aj napriek vykonaným pokusom súdu nepodarilo zistiť a súdu ostáva neznámy.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 13Co/701/2013-45 zo dňa 11.10.2013 zrušil uznesenie tunajšieho súdu č.k. 4C/70/2013-30 zo dňa 08.04.2013.

Súd doručil oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania právnenému zástupcovi navrhovateľa a odporcovi s tým, že odporcu vyzval, aby súdu v lehote 10 dní oznámil, či súhlasí so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na jeho stranu, pričom bol upozornený, že ak v stanovenej lehote súhlas nevyjadrí, súd nebude predpokladať, že so vstupom vedľajšieho účastníka do konania súhlasí. Výzva bola odporcovi doručená do vlastných rúk dňa 19.12.2013. Odporca na výzvu nereagoval.

Tunajší súd uznesením č.k. 4C/70/2013-56 zo dňa 20.01.2014 nepripustil vstup vedľajšieho účastníka HLAS-u SPOTREBITEĽA, občianskeho združenie so sídlom J. Bánika 2009/2, Zvolen, IČO: 42 305 675, zast. JUDr. Viliam Glézl, advokát so sídlom Nemčianska 25, Banská Bystrica do konania na strane odporcu.

Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 06.02.2014 podal vedľajší účastník odvolanie proti uzneseniu č.k. 4C/70/2013-56 zo dňa 20.01.2014, v ktorom žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č.k. 13Co/381/2014-67 zo dňa 19.09.2014 zrušil uznesenie tunajšieho súdu č.k. 4C/70/2013-56 zo dňa 20.01.2014.

Podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 07.01.2015 sa vedľajší účastník na strane odporkyne vyjadril k návrhu na začatie konania. V podaní v podstate uviedol, že zmluvný vzťah založený medzi navrhovateľom a odporcom zmluvou o pripojení je vzťahom spotrebiteľským v zmysle ustanovení § 52 ods. 1 O.z., kde odporca vystupuje v postavení spotrebiteľa a navrhovateľ v postavení dodávateľa. Z doloženej zmluvy, ako aj dodatku k nej vyplýva ich formulárový a adhézny charakter, keďže odporca ako spotrebiteľ neparticipoval na tvorbe zmluvy a dodatku okrem podpisu a výberu telekomunikačného programu.

Vzhľadom na ustanovenie § 53 ods. 1 O.z. a s poukazom na spotrebiteľský charakter vzťahu založený medzi navrhovateľom a odporcom je konajúci súd povinný skúmať charakter zmluvných dojednaní z hľadiska toho, či niektoré z nich nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (odporkyne).

Jedným zo zmluvných dojednaní, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v neprospech odporkyne má byť aj bod 4 Dodatku Zmluvy o pripojení. Neprijateľnosť predmetného zmluvného dojednania vyplýva zo skutočnosti, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný len jeden účastník zmluvy. Dodávateľ teda nie je nijako sankcionovaný za prípadné porušenie zmluvných povinností na jeho strane, čo sa nedá povedať o spotrebiteľovi, ktorý je sankcionovaný za nepríjemne široko určený okruh rôznych porušení zmluvy, dodatku alebo všeobecných obchodných podmienok a to všetko bez ohľadu na závažnosť ich následkov. Rovnakým spôsobom je teda spotrebiteľ sankcionovaný napríklad za opakované nezrealizovanie pravidelného dobíjania SIM karty alebo za dobíjanie SIM karty nižšou sumou. Navyše znenie predmetného ustanovenia umožňuje dodávateľovi aj opakovane ukladať zmluvnú pokutu aj opakovane.

Vo svojom podaní ďalej uviedol, že formulácia uvedená v dodatku k zmluve o pripojení pod citovaným bodom 4 signalizuje, že sa vzťahuje na porušenie akejkoľvek povinnosti stanovenej v bode 1 písm. c) dodatku. Zmluvné pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí len indikatívne, sú neakceptovateľné a predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nejasnosť uvedenej zmluvnej podmienky nevyklučuje vyrubenie zmluvnej pokuty v najrôznejších situáciách bez ohľadu na to, aké malo toto porušenie zmluvných povinností následky a či vôbec malo negatívne následky. Preto môže dodávateľ túto zmluvnú pokutu vyrubiť tak v prípade, ak reálne od zmluvy odstúpil z dôvodu, že spotrebiteľ si povinnosti z nej počas jej existencie vôbec neplnil, ako aj v prípade, ak sa spotrebiteľ dostal do omeškania s jedinou paušálnou platbou, ktorú v následne v rámci nasledovnej platby uhradil alebo tiež v prípade, ak dodávateľovi v lehote 7 dní neoznámil zmenu osobných údajov. Pokiaľ nie je okruh porušení zmluvných povinností vo vzťahu k oprávneniu uplatniť si zmluvnú pokutu stanovený, spotrebiteľ pri podpise zmluvy zároveň nedokáže zhodnotiť prípadné riziko vstupu do zmluvného vzťahu s dodávateľom a na opačnej strane nič dodávateľovi nebráni zmluvnú pokutu uplatňovať i šikanóznym spôsobom. Navyše ustanovenie o zmluvnej pokute v citovanom znení neobchádza ani aspekt neurčitosti, čo robí toto dojednanie absolútne neplatné (§ 37 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb.).

Vedľajší účastník ďalej poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ si od odporcu uplatňuje sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti, ktorá zostáva nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov; zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie si uplatní dodávateľ rovnakú zmluvnú pokutu ako v prípade, keď sa dostane do omeškania spotrebiteľ na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých dodávateľ dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. Neprimeranosť sankcie sa teda prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti. Rovnako je bez akéhokoľvek významu to, akú cenu služieb spotrebiteľ nezaplatí, t.j. či nezaplatí napríklad len cenu dojednaného mesačného poplatku alebo nezaplatí cenu v dôsledku prekročenia tejto sumy aj niekoľkonásobne vyššiu (v tomto smere dodávateľ až do prerušenia služby spotrebiteľa nijako neobmedzuje), alebo naopak, ak spotrebiteľ neuhradí mesačný poplatok len čiastočne. Dodávateľ (a ani jeho právny nástupca) teda nezohľadňujú hodnotu a ani mieru závažnosti porušenia zmluvných povinností.

Navyše rozsudkom Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16Co/32/2012 zo dňa 15.03.2012, bola zmluvná pokuta rovnakého významu vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Obdobne sa tak malo stať aj vo veci Okresného súdu Komárno vedenej pod sp.zn. 13C/125/2012, Okresného súdu Rimavská Sobota vedenej pod sp.zn. 12C/33/2013 a tiež v mnohých ďalších konaniach.

Vedľajší účastník ďalej uviedol, že povinnosť v zmysle § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej podmienky v prípade, ak bola rozhodnutím súdu určená za neplatnú, sa vzťahuje aj na právneho nástupcu dodávateľa, t.j. na navrhovateľa v predmetnom konaní.

Tiež poukázal na skutočnosť, že povinnosť v zmysle § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. neznamená len zákaz pre dodávateľa a jeho právneho nástupcu uvádzať ustanovenia obsahujúce neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmluvách uzatváraných po právoplatnom vyhlásení podmienky za neprijateľnú, ale v zmysle dôvodovej správy k zákonu č. 575/2009 Z.z. (ktorým bolo ustanovenie § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. do nášho právneho poriadku zavedené), najmä zákaz ďalej neprijateľnú zmluvnú podmienku aplikovať voči spotrebiteľovi formou jej uplatnenia na súde alebo z titulu jej existencie prijať akékoľvek plnenie. Ak by teda dodávateľ alebo jeho právny nástupca (navrhovateľ) napriek vyššie uvedeným skutočnostiam uplatnil plnenie na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky, jeho nárok je v priamom rozpore so zákonom a konajúci súd musí žalobu uplatňujúcu plnenie z takejto zmluvnej podmienky zamietnuť, pričom už nie je potrebné, aby opätovne zdôvodňoval jej neprijateľnosť. Takáto zmluvná podmienka je teda absolútne neplatná § 53 ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. a konajúci súd ju v súlade so závermi rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-618/10 zo dňa 14.06.2010 nemôže nijako moderovať.

Na základe vyššie uvedených skutočností je súd povinný bez ďalšieho nároku navrhovateľa na plnenie vyplývajúce zo zmluvnej pokuty zamietnuť, a to bez osobitnej potreby ďalšieho odôvodňovania jej neprijateľnosti.

Nad rámec uvedeného vedľajší účastník doplnil, že absolútna neplatnosť uvedeného dojednania o zmluvnej pokute v dodatku k zmluve o pripojení vyplýva aj zo skutočností, že na vznik nároku na zmluvnú pokutu nestačí len samotné porušenie zmluvných povinností, ale aj následné vypojenie SIM karty zo strany podniku. Z uvedeného potom vyplýva, že vznik nároku na zmluvnú pokutu je v tomto prípade podmienený ďalšou právnou skutočnosťou. Zmluvnú pokutu však možno dohodnúť vždy len ako nepodmienenú; nemožno kumulovať dva predpoklady, t. j. napr. porušenie povinnosti dlžníkom aj veriteľom alebo vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu viazať kumulatívne tak na porušenie zmluvnej povinnosti, ako aj na následné zrušenie zmluvy napr. odstúpením od nej. Predmetné dojednanie o zmluvnej pokute teda odporuje kogentnému ustanoveniu § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. a ako také je neplatné podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 23Cdo/2575/2010 zo dňa 10.01.2011, alebo rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp.zn. 28Cdo/2720/2011 zo dňa 19.10.2011). Navyše, podľa názoru vedľajšieho účastníka, nie je prípustné v spotrebiteľskej zmluve, aby o vzniku práva na zmluvnú pokutu rozhodovalo konanie alebo nekonanie len jednej zmluvnej strany tak, ako je to v posudzovanom prípade (rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17Co/379/2013).

Záverom vedľajší účastník žiadal súd, aby návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol a priznal mu náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 125,84 Eur.

Podaním doručeným súdu dňa 28.01.2015 sa navrhovateľ vyjadril k skutočnostiam, ktoré vedľajší účastník uviedol vo svojom podaní. K tvrdeniam vedľajšieho účastníka o neplatnosti dojednania zmluvnej pokuty poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/31/2012-157 zo dňa 19.03.2013, v ktorom sa konajúci súd nestotožnil s právnym názorom vysloveným v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn. 16Co/33/2012 zo dňa 16.04.2014.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, a to zmluvy o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, dodatku k zmluve o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX, dodacieho list XXXXXX zo dňa 14.07.2008, faktúry č. XXXXXXXXXXXX, overenia totožnosti účastníka pri uzatváraní zmluvných dokumentov so spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s., faktúry č. XXXXXXXXXXXX, všeobecných

obchodných podmienok spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s. z 01.02.2009, ako aj vyjadrení účastníkov konania.

Na základe takto vykonaných dôkazov zistil v podstate tento skutkový stav :

Spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. (ďalej podnik), IČO: 35 705 019 uzavrela s odporcom dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o pripojení v zmysle § 43 a nasl. zákona č. 610/2003 Z.z. na dobu neurčitú v súlade s ustanovením článku 13 bod 1 všeobecných podmienok. Predmetom zmluvy bol záväzok podniku poskytnúť odporcovi SIM kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX a programom služieb Vo Veľkom 100. Súčasťou zmluvy boli aj všeobecné obchodné podmienky dodávateľa a cenník služieb.

Dňa XX.XX.XXXX uzavrel podnik s odporcom dodatok k zmluve o pripojení k SIM kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX na dobu určitú, a to na 24 mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy, ktorým sa zaviazal poskytnúť odporcovi program služieb Vo Veľkom 100 za protihodnotu stanovenú cenníkom spoločnosti mesačne po dobu 24 účtovacích období nasledujúcich po dni účinnosti dodatku, mobilný telefón Nokia 6300 pri dobe viazanosti 24 mesiacov. V rámci dodatku bola dojednaná aj zmluvná pokuta vo výške 331,94 Eur, ktorá mala byť odporcovi uložená pri naplnení podmienok podľa bodu 4 dodatku..

Podnik predloženou faktúrou č. XXXXXXXXXXXX, splatnou dňa 27.01.2010, vyfakturoval odporcovi sumu 331,94 Eur (zmluvná pokuta) za neuhradenie poplatkov za služby poskytované podnikom v celovej výške 257,99 Eur, ktoré ale nie sú predmetom tohto konania.

Notárskou zápisnicou N 185/2010, Nz 21791/2010 zo dňa 17.06.2010 osvedčujúcou priebeh mimoriadneho valného zhromaždenia, sa rozhodlo o zlúčení spoločnosti Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469 so spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 705 019, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava, oddiel: Sa, vložka č.: 1238/B, zrušenou bez likvidácie. Zmluva o zlúčení bola vyhotovená vo forme notárskej zápisnice N 187/2010, Nz 21818/2010 zo dňa 17.06.2010, na základe ktorej prebrala spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 ako univerzálny právny nástupca celé imanie, všetky práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky zanikajúcej spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 705 019.

Navrhovateľ nadobudol pohľadávku voči odporcovi vyúčtovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX vo výške 331,94 Eur na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 06.12.2011 medzi navrhovateľom ako postupníkom a spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. ako postupcom. Uvedená zmluva a prílohy k nej sú evidované v registri tunajšieho súdu pod sp.zn. Spr. 188/2012.

Odporca ku dňu podania návrhu na súde dlžnú sumu v plnej výške napriek výzve navrhovateľa neuhradil.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) zákona č. 40/1964 Zb., za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku

Podľa § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom

v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Podľa § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb., ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 544 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 545 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., ak z dojednania o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné, je dlžník zaviazaný plniť povinnosť, ktorej splnenie bolo zabezpečené zmluvnou pokutou, aj po jej zaplatení.

Podľa § 545a zákona č. 40/1964 Zb., neprimerane vysokú zmluvnú pokutu môže súd znížiť s prihliadnutím na hodnotu a význam zabezpečovanej povinnosti. Ak veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje, súd prihliadne aj na výšku škody, ktorá porušením povinnosti vznikla, a na to, o koľko zmluvná pokuta presahuje rozsah vzniknutej škody.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Podľa § 3 nariadenia č. 87/1995 Zb. v znení účinnom do 31.01.2013, výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že spoločnosť T-Mobile Slovensko, a.s. (ďalej podnik), IČO: 35 705 019 uzavrela s odporcom dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o pripojení v zmysle § 43 a nasledujúcich zákona č. 610/2003 Z.z. na dobu neurčitú v súlade s ustanovením článku 13 bod 1 všeobecných podmienok. Predmetom zmluvy bol záväzok podniku poskytnúť odporcovi SIM kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX a programom služieb Vo Veľkom 100. Súčasťou zmluvy boli aj všeobecné obchodné podmienky dodávateľa a cenník služieb.

Dňa XX.XX.XXXX uzavrel podnik s odporcom dodatok k zmluve o pripojení k SIM kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX na dobu určitú, a to na 24 mesiacov odo dňa uzavretia zmluvy, ktorým sa zaviazal poskytnúť odporcovi program služieb Vo Veľkom 100 za protihodnotu stanovenú cennikom spoločnosti mesačne po dobu 24 zúčtovacích období nasledujúcich po dni účinnosti dodatku, mobilný telefón Nokia 6300 pri dobe viazanosti 24 mesiacov. V rámci dodatku bola dojednaná aj zmluvná pokuta vo výške 331,94 Eur, ktorá mala byť odporcovi uložená pri naplnení podmienok podľa bodu 4 dodatku..

Zmluvu o pripojení v znení dodatku zo dňa 14.07.2008 možno v súlade s ustanovením § 52 ods. 1, 2, 3 zákona č. 40/1964 Zb. s ohľadom na povahu zmluvných strán považovať za zmluvu spotrebiteľskú, na ktorú sa vzťahujú ustanovenia piatej hlavy Občianskeho zákonníka.

Podnik predloženou faktúrou č. XXXXXXXXXXXX splatnou 27.01.2010 vyfakturoval odporcovi sumu 331,94 Eur (zmluvná pokuta) za neuhradenie poplatkov za služby poskytované podnikom v celovej výške 257,99 Eur, ktoré ale nie sú predmetom tohto konania.

Ako jednoznačne vyplýva z dokladov predložených k návrhu, odporca porušil svoje povinnosti uvedené v bode 1 písm. b) a bodu 2 dodatku zmluvy o pripojení zo dňa 14.07.2008 tým, že riadne a včas neuhradil cenu za dohodnuté služby podniku v celkovej výške 257,99 Eur, v dôsledku čoho vznikol podniku nárok

na zmluvnú pokutu vo výške 331,94 Eur tak, ako bola dojednaná v tabuľke č. 1 dodatku a ktorá bola vyúčtovaná odporcovi faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.01.2010.

Notárskou zápisnicou N 185/2010, Nz 21791/2010 zo dňa 17.06.2010 osvedčujúcou priebeh mimoriadneho valného zhromaždenia, sa rozhodlo o zlúčení spoločnosti Slovak Telekom, a.s., IČO: 35 763 469 so spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 705 019, zapísanou v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava, oddiel: Sa, vložka č. 1238/B, zrušenou bez likvidácie. Zmluvou o zlúčení vo forme notárskej zápisnice N 187/2010, Nz 21818/2010 zo dňa 17.06.2010 prebrala spoločnosť Slovak Telekom, a.s. so sídlom Karadžičova 10, 825 13 Bratislava, IČO: 35 763 469 ako univerzálny právny nástupca celé imanie, všetky práva a povinnosti, záväzky a pohľadávky zanikajúcej spoločnosti T-Mobile Slovensko, a.s., Vajnorská 100/A, 831 03 Bratislava, IČO: 35 705 019.

Navrhovateľ nadobudol pohľadávku voči odporcovi vyúčtovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX na základe zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej dňa 06.12.2011 medzi navrhovateľom ako postupníkom a spoločnosťou Slovak Telecom, a.s. ako postupcom. Uvedená zmluva a prílohy k nej sú evidované v registri tunajšieho súdu pod sp.zn. Spr. 188/2012.

Odporca ku dňu podania návrhu na súde žalovanú sumu napriek výzve navrhovateľa neuhradil. Keďže odporca navrhovateľovi faktúru č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.01.2010 neuhradil, súd ho zaviazal na zaplatenie dlžnej sumy v celkovej výške 331,94 Eur tak, ako sa domáha navrhovateľ.

Navrhovateľ si v predmetnom konaní uplatňuje voči odporcovi aj úroky z omeškania v zákonnej výške v zmysle nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. Nakoľko odporca neuhradil dlžnú čiastku vyúčtovanú faktúrou č. XXXXXXXXXXXX v lehote splatnosti, dostal sa s úhradou svojich záväzkov voči navrhovateľovi do omeškania. Z vykonaného dokazovania má súd preukázané, že v návrhu uplatňované úroky z omeškania majú oporu v nariadení vlády SR č. 87/1995 Zb., ako aj v ustanovení § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb. Preto aj uvedený nárok navrhovateľovi priznal v plnom rozsahu.

Zmluvná pokuta je zmluvou určená peňažná suma, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi alebo veriteľ dlžníkovi, ak dôjde k porušeniu povinností, ktoré na seba zmluvou prevzali, a to aj vtedy, keď porušením povinností veriteľovi alebo dlžníkovi nevznikla škoda.

Zaplatením zmluvnej pokuty sa účastník zmluvy nezbavuje záväzku a nemôže ani odstúpiť od zmluvy. Funkcia zmluvnej pokuty spočíva v tom, že hrozba majetkovou sankciou dlžníkovi v prípade, keď záväzok nesplní riadne a včas, ho má viesť k včasnému a riadnemu plneniu. Pokutu možno dohodnúť tak pre prípad, že k splneniu nedôjde vôbec alebo iba čiastočne alebo pre prípad, že bude porušená akákoľvek zmluvná povinnosť.

Okrem toho, že dohoda o zmluvnej pokute musí mať vždy písomnú formu, inak by bola neplatná (§ 40 ods. 1 Občianskeho zákonníka), musí byť v nej určená výška pokuty alebo spôsob, akým sa určí, aby o tom v budúcnosti nevznikli pochybnosti.

Zo žiadnych ustanovení Občianskeho zákonníka, ale ani z ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007. Z. z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv, nie je možné vyvodiť, že by v spotrebiteľských zmluvách zmluvné strany neboli oprávnené dohodnúť zmluvnú pokutu pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti spotrebiteľom. Jedinou podmienkou platnosti je primeranosť tejto sankcie v porovnaní so závažnosťou nesplnenia záväzku spotrebiteľom.

Pojem „neprimerane vysoká zmluvná pokuta“ obsahuje s účinnosťou od 01.01.2008 nielen § 301 <aspi://module='ASPI'&link='513/1991 Zb.%2523301'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Obchodného zákonníka, ale aj ust. § 545a <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523545a'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka. Vzhľadom k úprave stanovenej v § 54 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252354'&ucin-k-dni='30.12.9999'> vetá prvá Občianskeho zákonníka nesmú sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou odchyliť od úpravy uvedenej v Občianskom zákonníku v neprospech spotrebiteľa.

Zmluvná pokuta je peňažná čiastka, ktorú je dlžník povinný zaplatiť veriteľovi v prípade, že nesplní svoju zmluvnú povinnosť, a to bez ohľadu na to, či porušením povinností vznikla veriteľovi škoda. Účelom zmluvnej pokuty je donútiť dlžníka pod hrozbou majetkovej sankcie k riadnemu splneniu záväzku. Pokuta však plní aj funkciu paušalizovanej náhrady škody. Veriteľovi uľahčuje dôkaznú situáciu v tom, že nemusí preukazovať vznik škody, ani jej výšku. Stačí, aby v súdnom konaní preukázal porušenie zmluvnej povinnosti, ktorá podľa dohody zmluvných strán mala za následok vznik práva na zmluvnú pokutu. V dôsledku toho je dlžník povinný zmluvnú pokutu zaplatiť bez ohľadu na to, či veriteľovi vôbec nejaká škoda vznikla. Právo na zaplatenie zmluvnej pokuty preto vzniká aj v prípade, že spotrebiteľ poruší svoju zmluvnú povinnosť aj za posledný mesiac doby jeho viazanosti, teda aj v prípade, že dodávateľovi služby vznikne škoda v podstatne nižšej výške, než je výška zmluvnej pokuty.

Pokiaľ má vymáhaná sankcia charakter zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve, je treba rozlišovať medzi neplatnosťou zmluvného dojednania o zmluvnej pokute podľa § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a jej neplatnosťou ako neprimeranej zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka pre „neprimerane vysokú sumu“ sankcie. Zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve môže byť neplatná ako neprimeraná zmluvná podmienka napriek tomu, že v prípade nespotebiteľskej zmluvy by jej dojednanie bolo v súlade s dobrými mravmi. Primeranosť zmluvnej pokuty v spotrebiteľskej zmluve sa skúma z hľadiska uhradzovacej a sankčnej funkcie.

Platnosť dohody o zmluvnej pokute v nespotebiteľských zmluvách môže súd skúmať tak z hľadiska splnenia podmienok uvedených v ust. § 544 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523544'&ucin-k-dni='30.12.9999'> a násl. Občianskeho zákonníka, ale aj z dôvodov upravených v § 39 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252339'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka, predovšetkým pre rozpor s dobrými mravmi. V spotrebiteľských zmluvách však môže byť dôvodom pre absolútnu neplatnosť zmluvného dojednania o zmluvnej pokute aj neprijateľnosť takejto zmluvnej podmienky v prípade, že požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku (§ 53 ods. 4 písm. k) <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka).

Súd je toho názoru, že pokiaľ má byť sankciou preskúmanou podľa uvedeného ustanovenia zmluvná pokuta, neobmedzuje sa súd len na preskúmanie toho, či jej výška zodpovedá uhradzovanej - reparačnej funkcii, ale aj funkcii sankčnej. Vyplýva to aj z formulácie tohto ustanovenia, ktoré sa vzťahuje aj na zaplatenie „neprimerane vysokých súm ako sankcie“. Zmluvnú pokutu možno považovať za primerane vysokú sankciu, pokiaľ neprimerane neprekračuje tak výšku zabezpečovanej sumy (uhradzovacia funkcia), ako aj súhrn prípadných škôd, ktoré možno v konkrétnom prípade očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti (sankčná funkcia). Znamená to, že súd môže označiť takéto dojednanie v spotrebiteľskej zmluve za neprijateľné len vtedy, keď výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprimerane presahuje plnenie, ktoré spotrebiteľ na základe zmluvy dostal, alebo by bol dostal, keby nedošlo k zániku zmluvy.

Zákonná úprava o zmluvnej pokute v nespotebiteľských zmluvách má osobitnú úpravu postupu súdu v prípade zistenia, že zmluvná pokuta bola dohodnutá v neprimerane vysokej výške (§ 545a Obč. zákonníka). Toto ustanovenie vzhľadom k osobitnej úprave v § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka nie je použiteľné v spotrebiteľských zmluvách. Pokiaľ takouto sankciou je dohoda o zmluvnej pokute, môže byť takéto ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy neplatné ako neprijateľná zmluvná podmienka. Keďže neplatnosť sa týka dohodnutej zmluvnej podmienky, nie je možné v prípade záveru o neprijateľnosti dohody o zmluvnej pokute súčasne aplikovať moderačné právo súdu podľa § 545a <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%2523545a'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka.

Neprijateľnosť zmluvného ustanovenia o zmluvnej pokute v zmysle § 53 ods. 1 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, 4 písm. k) <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka musí existovať ku dňu uzavretia zmluvy. Ak je zmluvná pokuta primeraná v čase uzavretia zmluvy, nemôže neskoršie porušenie zmluvnej povinnosti účastníkom zmluvy postihované zmluvnou pokutou spôsobiť

neplatnosť dohody o zmluvnej pokute bez ohľadu na to, v ktorom časovom okamihu po uzavretí zmluvy k tomu došlo.

V tejto súvislosti je treba poukázať aj na čl. 4 ods. 1 Smernice Rady (ES) 93/13/EHS <aspi://module='EU'&link='31993L0013'&ucin-k-dni='30.12.9999'> zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, podľa ktorého nekalosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

V podstate rovnaký obsah má ust. § 53 ods. 11 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.3.2010. Podľa neho pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvných podmienok sa nemá prihliadať len na samotný text zmluvy a všeobecných obchodných podmienok dodávateľa, ale aj na širšie súvislosti, ktoré charakterizujú samotné dojednanie spotrebiteľskej zmluvy a na obsah ostatných podmienok zmluvy.

Je vylúčené urobiť záver o neprimerane vysokej sankcii len po porovnaní s jednou z viacerých skutočností, za existencie ktorých bola zmluva uzavretá, a to v závislosti od času prípadného porušenia zmluvnej povinnosti v priebehu doby viazanosti spotrebiteľa.

Pre záver o neprimeranosti (nekalosti) zmluvnej podmienky upravujúcej sankciu za nesplnenie záväzku spotrebiteľom nestačí len záver o tom, že táto zmluvná podmienka nebola individuálne dojednaná (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 9Co/31/2012 zo dňa 19.03.2013).

V preskúmvanej veci bol odporcovi na základe Zmluvy o pripojení v znení dodatku k zmluve o pripojení zo dňa XX.XX.XXXX poskytnutý mobilný telefón Nokia 6300, ako aj program služieb Vo Veľkom 100, za ktorý sa zaviazal platiť cenu určenú cenníkom právneho predchodcu navrhovateľa. Odporca teda na základe zmlúv uzavretých so právnym predchodcom navrhovateľa od neho prevzal huteľnú vec, ktorá nie je vo výraznom nepomere k dojednanej zmluvnej pokute vo výške 331,94 Eur, berúc na ohľad aj dohodnutý program služieb, platby za ktorý sú po dobu 24 mesiacov taktiež zmluvnou pokutou kryté. S ohľadom na vyššie uvedené skutočnosti nebolo možné považovať výšku zmluvnej pokuty za neprimerane vysokú sankciu spojenú s nesplnením záväzku odporcu.

Z hľadiska posudzovanej primeranosti sankcie tvorenej dohodnutou zmluvnou pokutou je právne relevantná taká výška, ktorá zahŕňa aj prípad, keď kupujúci spotrebiteľ nezaplatí predávajúcemu nič ani za zakúpené technologické zariadenie, ani z titulu minimálnej ceny služby za dobu viazanosti.

Ak výška dojednanej zmluvnej pokuty v čase uzavretia spotrebiteľskej zmluvy je primeraná výške zabezpečovanej sumy (napr. kúpna cena poskytnutého technického vybavenia), ako aj výške zodpovedajúcej súhrnu prípadných škôd, ktoré možno očakávať v prípade porušenia zmluvnej povinnosti (napr. úhrn minimálnych náhrad zo zmluvy o pripojení za celé obdobie viazanosti, ktorý nebol zaplatený), nie sú splnené podmienky pre záver o neprijateľnosti zmluvnej podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. k), ods. 5 zákona č. 40/1964 Zb. v platnom znení. Pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty nie je možné neprihliadať k trhovej cene telefónu, a teda k majetkovému prospechu, ktorý získal odporca tým, že kúpil toto zariadenie za akciovú cenu. Odporca mal možnosť si zakúpiť toto zariadenie u právneho predchodcu navrhovateľa za ich predajnú cenu bez akejkoľvek viazanosti, avšak dala prednosť uzavretiu zmluvy o pripojení spojené s kúpnu zmluvou uvedeného zariadenia za akciovú cenu, ktorého výška bola dôvodom vzniku zmluvného záväzku odporkyne prijímať služby od právneho predchodcu navrhovateľa vo výške stanovenej cenníkom služieb počas obdobia 24 mesiacov. Tým, že odporca nezaplatil fakturované ceny za služby v lehote ich splatnosti, porušil svoju zmluvnú povinnosť, čo podľa zmlúv o pripojení a ich dodatkov má za dôsledok vznik povinnosti odporcu zaplatiť dojednanú zmluvnú pokutu.

Ako vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.16Co/33/2012 zo dňa 16.4.2012, súd považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, a preto neplatnú podľa § 53 ods. 5 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka, dohodu o zmluvnej pokute, ktorá zaväzovala žalovaného spotrebiteľa k jej zaplateniu „počas celej doby viazanosti“, a to aj v prípade, ak si spotrebiteľ plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované dodávateľom a riadne platil ich úhradu až do doby „krátko pred uplynutím doby viazanosti“, pričom aj v prípade nezaplatenia poslednej úhrady, mal povinnosť

zaplatiť zmluvnú pokutu v plnej výške. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty podľa uvedených rozhodnutí nerozlišuje medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ poruší zmluvnú povinnosť jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. Podľa tohto názoru musí byť platné dojednanie zmluvnej pokuty také, že toto musí byť primeranou sankciou zohľadňujúcou čiastočné plnenie zo služby zo zmluvy o pripojení, ku ktorémukoľvek dátumu počas doby viazanosti, ku ktorému spotrebiteľ poruší zmluvnú povinnosť, čo podľa zmluvy je dôvodom pre vznik práva na zmluvnú pokutu.

Tento názor pri posudzovaní primeranosti zmluvnej pokuty neposudzuje skutočnú predajnú cenu technického zariadenia, ktoré spotrebiteľ kúpil za symbolickú akciovú cenu naviazanú na dobu viazanosti, počas ktorej sa spotrebiteľ zaviazal platiť za dodávané služby cenu najmenej v dohodnutej výške, resp. stanovenej cenníkom dodávateľa. Obe tieto položky predstavujú minimálnu výšku ujmy, ktorú dodávateľ pri uzatváraní zmluvy zabezpečil zmluvnou pokutou. Pokiaľ výška dohodnutej zmluvnej pokuty neprekračuje neprímerane súčet peňažného vyjadrenia oboch týchto položiek, podľa stavu existujúceho ku dňu uzavretia uvedených zmlúv, nie je daný dôvod pre záver o neprímeranosti, a preto neplatnosti dojednania o zmluvnej pokute.

Preto sa má primeranosť zmluvnej pokuty v sporoch s takýmto predmetom posudzovať porovnaním s výškou potenciálnej ujmy vyčíslenej ku dňu uzavretia zmluvy, a nie podľa ujmy reálne existujúcej ku dňu vzniku práva na zmluvnú pokutu.

Dojednanie výšky zmluvnej pokuty osobitne k jednotlivým dňom počas celej dohodnutej doby viazanosti meniacej sa v závislosti od plynutia doby viazanosti, nie je podmienkou primeranosti zmluvnej pokuty v zmysle § 53 ods. 4 písm. k) <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.%252353'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka, a preto nie je možné ani čokoľvek obdobné od navrhovateľa alebo jeho právneho predchodcu požadovať. Navyše takto dojednaná zmluvná pokuta by nemohla plniť svoj účel donútiť zmluvnú stranu (v tomto prípade odporcu) k splneniu povinností, na ktorých plnenie sa zaviazal v zmluve o pripojení.

K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (PL. ÚS 16/95). Nie každá retroaktivita je však nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť (retroaktivita) právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

Pri pravej retroaktivite zákonodarca v novom právnom predpise uznáva práva alebo povinnosti založené právnymi skutočnosťami, ktoré sa ako právne skutočnosti uznávali na základe skoršieho (predchádzajúceho) právneho predpisu. O pravú retroaktivitu ide napr. vtedy, keď neskorší právny predpis so spätnou účinnosťou (s dopadom do minulosti) upravuje vzťahy, ktoré vznikli v minulosti. V dôsledku toho nastáva stav, v rámci ktorého účinnosť neskoršieho právneho predpisu nastáva skôr ako jeho platnosť (skôr, než začal existovať).

Pri nepravej retroaktivite zákonodarca uznáva právne skutočnosti, na základe ktorých podľa predchádzajúcej právnej normy došlo k vzniku určitých právnych vzťahov. O nepravú retroaktivitu môže ísť napriek tomu, že zákonodarca prípadne novým právnym predpisom zároveň s účinnosťou do budúca prinesie určité zmeny aj tých práv (alebo povinností), ktoré vznikli za platnosti skoršieho zákona. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúca nový režim a mechanizmus (procedúru) uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V konečnom dôsledku nepôsobí nepravá retroaktivita do minulosti. Akceptuje stav, ktorý nastal za skôr platnej a účinnej právnej úpravy, tento stav ale rieši až v čase účinnosti novej právnej úpravy (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.06.2010, sp.zn. 4Cdo/98/2010).

V súlade so závermi uvedenými v rozhodnutí Najvyššieho súdu, ako aj v súlade s právnymi princípmi, na ktorých je založený právny poriadok Slovenskej republiky, je vylúčená pravá retroaktivita spočívajúca

v aplikácii súdneho rozhodnutia, ktorým bola vyhlásená zmluvná podmienka za neprijateľnú aj na tie zmluvné podmienky, ktoré sú obsahom zmlúv, ktoré boli uzavreté v súlade s platnými právnymi predpismi pred právoplatnosťou súdneho rozhodnutia, ktorým súd vyhlásil zmluvnú podmienku za neprijateľnú.

Teda ak v predmetnom prípade bola v rámci dodatku k zmluve o pripojení k SIM karte č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX s telefónnym číslom XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX dojednaná zmluvná pokuta za porušenie zmluvných povinností vo výške 331,94 Eur, jej neskoršie vyrubenie (faktúrou č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 08.01.2010) a uplatňovanie v súdnom konaní nemôže predstavovať porušenie ustanovenia § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb., keďže súdne rozhodnutie Okresného súdu Bardejov č.k. 4C/162/2011-28 zo dňa 06.12.2011, na ktoré sa vedľajší účastník odvoláva (ako ja ďalšie súdne rozhodnutia), bolo vyhlásené a nadobudlo právoplatnosť po dojednaní predmetnej zmluvnej pokuty v dodatku k zmluve o pripojení.

Tunajší súd musí rovnako poukázať na nelogickú argumentáciu vedľajšieho účastníka dôvodovou správou k zákonu č. 575/2009 Z.z. (ktorým bolo ustanovenie § 53a ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. do nášho právneho poriadku zavedené), ktorá by mala umožniť aplikovať pravú retroaktivitu na predmetný vzťah. Na tomto mieste je potrebné konštatovať, že dôvodová správa nemá záväznú povahu a predstavuje len jeden z prameňov poznania práva, resp. výkladový prostriedok, ktorý nám umožňuje pochopiť zámery zákonodarcu pri tvorbe predmetnej právnej normy. Dôvodovú správu nie je možné v žiadnom prípade použiť ako argument k takej aplikácii práva, ktorá by smerovala proti fundamentálnym princípom, na ktorých je postavené súkromné právo, ako napr. zákaz priamej retroaktivity.

Tunajší súd sa rovnako nestotožňuje so závermi uvedenými v rámci rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici pod sp. zn. 17Co/379/2013, na ktoré vedľajší účastník vo svojom vyjadrení odkazuje. Skutočnosť, že na vznik nároku na zmluvnú pokutu nestačí len samotné porušenie zmluvných povinností, ale aj následné vypojenie SIM karty zo strany podniku, nestačí na vyslovenie záveru o neplatnosti takto dojednanej zmluvnej pokuty. Takéto dojednanie zmluvnej pokuty spĺňa nároky, ktoré sú na neho kladené ustanoveniami § 544 a § 545 zákona č. 40/1964 Zb., a preto súd nevidí dôvod na vyslovenie neplatnosti zmluvnej pokuty z tohto dôvodu.

Dôvod uvádzaný vedľajším účastníkom, a síce neurčitost' zmluvnej pokuty, by mohla byť dôvodom na vyslovenie jej neplatnosti z dôvodu neurčitosti, ak by nebolo možné určiť dôvod, pre ktorý navrhovateľovi vznikol nárok na zmluvnú pokutu, resp. ak by tento dôvod nebol preukázateľný. V danom prípade je však jednoznačne identifikovateľný dôvod, pre ktorý došlo k uloženiu predmetnej zmluvnej pokuty. Odporca aj napriek tomu, že sa na to zaviazal, porušil svoje povinnosti uvedené v bode 1 písm. b) a bodu 2 dodatku zmluvy o pripojení zo 14.07.2008 tým, že riadne a včas neuhradil cenu za dohodnuté služby podniku v celkovej výške 257,99 Eur, v dôsledku čoho vznikol podniku nárok na zmluvnú pokutu vo výške 331,94 Eur tak, ako bola dojednaná v tabuľke č. 1 dodatku a ktorá bola vyúčtovaná odporcovi faktúrou č. 7000210374 zo dňa 08.01.2010. Skutočnosť, že zmluvná pokuta mohla byť vyrubená aj v iných bližšie neuvedených prípadoch, nemá vplyv na danú situáciu, keďže v predmetnom konaní je uplatňovaná zmluvná pokuta, na ktorú vznikol nárok právnenému predchodcovi navrhovateľa v dôsledku porušenia konkrétnej, jasne definovanej a priamo identifikovateľnej právnej povinnosti, na ktorej splnenie sa odporca v zmluve zaviazal.

Súd neakceptoval názor vedľajšieho účastníka, že skutočnosť, že dodávateľ nie je nijako sankcionovaný za prípadné porušenie zmluvných povinností na jeho strane, čo sa nedá povedať o spotrebiteľovi, ktorý je sankcionovaný za neprimerane široko určený okruh rôznych porušení zmluvy, dodatku alebo všeobecných obchodných podmienok a to všetko bez ohľadu na závažnosť ich následkov, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Skutočnosť, že zmluvná pokuta je dojednaná len za možné konanie spotrebiteľa, ale nie dodávateľa nie je dôvod pre vyslovenie neprijateľnosti predmetnej zmluvnej podmienky.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

Navrhovateľ si v rámci návrhu uplatnil nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za návrh vo výške 19,50 Eur a v trovách právneho zastúpenia vo výške 82,06 Eur.

Podľa § 142 ods. 2 O.s.p., ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadaný z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Súd preskúmal uplatnený nárok navrhovateľa ohľadom náhrady trov konania spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku a v trovách právneho zastúpenia. Dospel k záveru, že nie je opodstatnený v plnom rozsahu.

Navrhovateľ si pri uplatnení režijného paušálu vo výške 7,63 Eur (1/100 výpočtového základu) v zmysle § 16 ods. 3 adv. tarify za jeden úkon právnej služby - prevzatie a príprava zastúpenia dňa 07.12.2011 uplatnil režijný paušál v nesprávnej výške. Výpočtovým základom v zmysle 1 ods. 3 adv. tarify je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka. Podľa vyjadrenia Štatistického úradu SR bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva SR v prvom polroku 2010 vo výške 741,- Eur. Navrhovateľ si teda v danom prípade môže uplatniť, resp. má nárok na režijný paušál vo výške 1/100 výpočtového základu, čo v danom prípade predstavuje len sumu 7,41 Eur, a teda nie ním uvádzaných 7,63 Eur.

Odmena advokáta pozostáva z odmeny za dva úkony právnych služieb (prevzatie a príprava zastúpenia dňa 07.12.2011, podanie návrhu na vydanie platobného rozkazu dňa 16.11.2012) obidva vo výške 26,56 Eur spolu s paušálnou náhradou nákladov 7,41 Eur za prvý úkon a 7,63 za druhý úkon, a uplatnenou 20 % sadzbou DPH (základ dane $26,56 \cdot 2 + 7,41 + 7,63 = 68,16$ Eur) vo výške 13,63 Eur, čo spolu predstavuje sumu 81,79 Eur v zmysle § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), § 15 písm. a), c) § 16 ods. 3, a § 18 ods. 3 Advokátskej tarify.

Po vykonaných úpravách a vzhľadom na to, že navrhovateľ mal vo veci úspech v plnom rozsahu, súd zaviazal odporcu v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., aby nahradil navrhovateľovi trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku zaplatenom za návrh vo výške 19,50 Eur a v náhrade trov právneho zastúpenia spočívajúcej v odmene advokáta v celkovej výške 81,79 Eur. Vo zvyšnej časti náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal.

Podľa § 160 ods. 1 O.s.p., ak súd uložil v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu. Súd môže určiť, že peňažné plnenie sa môže vykonať aj v splátkach, ktorých výšku a podmienky zročnosti určí, a to aj tak, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

S ohľadom na finančnú hodnotu povinností uložených odporcovi vo výroku predmetného rozhodnutia, súd v zmysle ust. § 160 ods. 1 O.s.p. predžil zákonom určenú lehotu splnenia uloženej povinnosti z 3 dní na 30 dní, počas ktorých bude mať odporca dostatok času na to, aby si obstaral rozumným spôsobom prostriedky na úhradu uložených povinností, príp. sa dohodol s navrhovateľom na vyporiadanie svojich finančných záväzkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia, písomne v 3 vyhotoveniach prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá právoplatné a vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zák. č. 233/1995 Z.z. (Exekučný poriadok).